

Rekopol Organizacja Odzysku S.A. oraz Stowarzyszenie Polska Koalicja na Rzecz Opakowań Przyjaznych Środowisku EKO-PAK organizatorami konferencji w hotelu Sobieskim
Konferencja międzynarodowa: Obowiązki przedsiębiorców w zakresie gospodarki opakowaniami i odpadami opakowaniowymi w świetle planowanych, zasadniczych zmian regulacji prawnych.

23 września 2010 roku odbyła się międzynarodowa konferencja, w której brali udział przedsiębiorcy, przedstawiciele ministerstwa, firm komunalnych, NGO, mediów i inni zainteresowani tematyką odpadów opakowaniowych. Przybyłych gości powitał Piotr Szajrych – Prezes Zarządu Rekopol Organizacja Odzysku S.A. Następnie Szef Gabinetu Politycznego Ministra, Pan Krzysztof Skąpski przeczytał list Ministra skierowany do uczestników spotkania, w którym to prof. Andrzej Kraszewski podkreślił po raz kolejny konieczność dokonania istotnych zmian legislacyjnych oraz organizacyjnych w zakresie opakowań i odpadów opakowaniowych oraz wskazał, że interesem Polski jest pilne dostosowanie polskiego systemu gospodarki odpadami do europejskich standardów. Minister zaznaczył, iż Resort wydał wojnę szarej strefie i patologiom występującym na rynku, jednak walka ta nie jest możliwa bez wsparcia ze strony uczciwie działających podmiotów.

Kolejnym prelegentem była Pani Małgorzata Szymborska - Zastępca Dyrektora Departamentu Gospodarki Odpadami w Ministerstwie Środowiska, która w swojej prezentacji skupiła się na założeniach do projektu nowej ustawy o odpadach i ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Nowa ustawa o odpadach powinna wejść w życie do 12 grudnia 2010 roku. Będzie

ona dotyczyć ogólnych zasad i wymagań związanych z gospodarką odpadami. Akt prawny ureguluje kwestie dotyczące nowych zasad wydawania przez właściwe organy decyzji administracyjnych podmiotom zajmującym się gospodarką odpadami, zagadnienia finansowe dotyczące opłat za składowanie odpadów, kwestie kar oraz redystrybucji wpływów z opłat i kar za składowanie odpadów. W ustawie uregulowane zostaną plany gospodarki odpadami, ewidencja odpadów oraz sprawozdawczość. Pani Dyrektor poinformowała o likwidacji obowiązku przygotowywania planów gospodarki odpadami na poziomie powiatów i gmin. Ponadto nowa ustawa wprowadzi szczegółowe regulacje dotyczące bazy danych o produktach, opakowaniach i gospodarce odpadami wraz z rejestrem, który docelowo będzie integrował informacje z zakresu podmiotów wprowadzających opakowania, produkty w opakowaniach, baterie, akumulatory, sprzęt elektryczny i elektroniczny, pojazdy wycofane z eksploatacji oraz gospodarujących odpadami.

W drugiej części przemówienia Pani Dyrektor przeszła do projektu założeń do ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, który to znajduje się na etapie analizy projektu założeń w ramach rządu. We wspomnianym projekcie mowa jest o szczegółach dotyczących informacji rejestrowych w zakresie opakowań. Rejestrem objęci zostaną wprowadzający produkty w opakowaniach, organizacje odzysku, prowadzący recykling, prowadzący odzysk, eksporterzy, wewnątrzspółnotowi dostawcy odpadów. Wpis do rejestru będzie podlegał opłacie rejestrowej i rocznej. Eksporter odpadów opakowaniowych, wewnątrzspółnotowy ich dostawca oraz prowadzący recykling, lub inne niż recykling procesy odzysku odpadów opakowaniowych, posiadający zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odzysku, pozwalające na odzysk odpadów o masie powyżej 400 ton, będzie zobowiązany do 30 kwietnia następnego roku przedłożyć Głównemu Inspektoratowi Ochrony Środowiska wyniki zewnętrznego audytu dotyczącego dokumentów potwierdzających recykling i inne niż recykling procesy odzysku. Jedną z najistotniejszych zmian w stosunku do obecnie obowiązujących regulacji prawnych jest zapis, iż wymagane poziomy recyklingu i odzysku odpadów opakowaniowych będą liczone w odniesieniu do masy opakowań wprowadzanych do obrotu na terytorium kraju w poprzednim roku kalendarzowym. Dyrektor wskazała na dodatkowe obowiązki, którymi zostaną obciążone organizacje odzysku takie jak konieczność prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych, uzyskanie Systemu Zarządzania Środowiskowego zgodnego z wymaganiami EMAS oraz działanie na zasadzie non-profit. Projekt przewiduje również wprowadzenie od 2015 roku opłaty recyklingowej na torby foliowe.

W związku z zainteresowaniem polskiego ustawodawcy brytyjskimi rozwiązaniami z zakresu gospodarki odpadami opakowaniowymi przedstawiciele tego systemu w kolejnej części konferencji przybliżyli zebrany zasady funkcjonowania tego rynku w Wielkiej Brytanii. W pierwszej części głos zabrał Chris Grove, przedstawiciel brytyjskiej Agencji ds. Środowiska, organu rządowego, którego zadaniem jest monitorowanie i nadzorowanie poprawności funkcjonowania systemu realizacji obowiązków nałożonych na brytyjskich przedsiębiorców, w tym dotyczących gospodarki odpadami (nie tylko opakowaniowymi). Podkreślił znaczenie funkcjonującej od kilku lat ogólnokrajowej bazy danych, narzędzia informatycznego, które w dużej części jest dostępne dla wszystkich w wersji on line. Narzędzie to można porównać do planowanego do wprowadzenia w Polsce rejestru przedsiębiorców. Ponadto zaprezentował przykłady najczęściej występujących problemów jak również sposoby ich rozwiązywania wykorzystywane przez Agencję. Na koniec swojego wystąpienia omówił planowane do

wprowadzenia zmiany do zakresu działania tej instytucji. W drugiej części bloku brytyjskiego wystąpił Duncan Simpson, szef działu Sprzedaży i Marketingu największej brytyjskiej organizacji odzysku VALPAK Ltd. Oprócz prezentacji najbardziej istotnych elementów dotyczących funkcjonującego w Wielkiej Brytanii systemu gospodarki odpadami opakowaniowymi, podkreślił podobieństwa jakie funkcjonują pomiędzy systemem polskim i brytyjskim, w tym wielość organizacji odzysku, oparcie potwierdzania realizacji obowiązku na systemie dokumentów potwierdzających recykling i odzysk. Zwrócił uwagę na najbardziej jego zdaniem cenne rozwiązania jakimi są wysokie wymagania stawiane podmiotom zajmującym się przetwarzaniem odpadów opakowaniowych, co daje gwarancję organizacjom odzysku rzetelnego wykonania przejętych przez nie obowiązków.

Omówieniu wpływu proponowanych rozwiązań prawnych na gospodarkę opakowaniami poświęcone było kolejne wystąpienie Dyrektora Generalnej Polskiej Koalicji Przemysłowej na Rzecz Opakowań Przyjaznych Środowisku „EKO - PAK” – Pani Agnieszki Jaworskiej. Podkreślała ona zalety projektowanej ustawy takie jak m.in. utrzymanie ograniczeń dla przedsiębiorców realizujących obowiązki samodzielnie czy likwidację kaucji dla opakowań jednostkowych po środkach niebezpiecznych dla środowiska. Omówione zostały również inne założenia nowego projektu m.in. zwolnienie małych przedsiębiorców (wprowadzających do obrotu produkty w opakowaniach, których masa nie przekroczy w danym roku 1 tony) z obowiązku odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych, a tym samym zwiększenie obowiązku pozostałych przedsiębiorców o 1%, kwestię sprawozdawczości, czy obowiązki edukacyjne nałożone na organizacje odzysku, które będą musiały przeznaczyć 5% przychodów na publiczne kampanie edukacyjne. Wyzwaniem dla podmiotów realizujących obowiązki będzie z pewnością zapis, który mówi o docelowym zagospodarowaniu do 2015 r. co najmniej 50 % odpadów opakowaniowych pochodzących z gospodarstw domowych. Jak podkreślała Dyrektorka Generalna stowarzyszenia EKO-PAK mimo drobnych kontrowersji, projekt ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi jest możliwy do zaakceptowania przez przedsiębiorców, niestety wciąż nie znamy terminu jej wejścia w życie.

W drugiej części konferencji, która była poświęcona edukacji ekologicznej Pani Jolanta Kalka z Centrum Badania Opinii Społecznej zaprezentowała badania CBOS dotyczące świadomości ekologicznej Polaków. Badanie z 2008 roku wskazuje, że mimo, iż ponad 70% badanych deklaruje, że przez własne działania może przyczynić się do poprawy stanu środowiska w swojej miejscowości lub dzielnicy, respondenci rzadko spontanicznie wymieniają metody kluczowe takie jak odpowiednie postępowanie z odpadami niebezpiecznymi (baterie, sprzęt RTV i AGD), czy wykorzystywanie odpadów jako surowców wtórnych. Nie znamy również podstawowych pojęć z zakresu ekologii – pojęcie „recykling” poprawnie definiuje tylko nieco ponad 34% badanych. Ponad połowa Polaków deklaruje, że systematycznie segreguje odpady, z czego większość to mieszkańcy domów jednorodzinnych. Respondenci jako największą barierę w segregacji uznali brak pojemników do selektywnej zbiórki, jednak aby przekonać niesegregującą część społeczeństwa do tej czynności należałoby usunąć inne bariery takie jak brak wiary w sens segregowania czy nawyku.

Wyzwania edukacyjne w zakresie gospodarki odpadami opakowaniowymi, a społeczna odpowiedzialność przedsiębiorców były tematem dyskusji do udziału w której zaproszeni zostali następujący goście: Sławomir Brzózek z Fundacji Nasza Ziemia; Klaudyna Gruszecka z Kompanii Piwowarskiej S.A.; Iwona Jacaszek z Coca-Cola HBC Polska Sp. z o.o.; Przemysław Pohrybieniuk z Danone Sp. z o.o.; Duncan Simpson z brytyjskiej organizacji odzysku Valpak Ltd; Piotr Wielgus z Cereal Partners Poland Toruń Pacific Sp. z o.o. oraz Marcin Żurowski z H&M Hennes & Mauritz Logistics Sp. z o.o. Uczestnicy panelu dyskutowali o tym dlaczego przedsiębiorcy podejmują działania z zakresu gospodarki odpadami, w jaki sposób je podejmują, co jest rezultatem wspomnianych działań i z jakimi kosztami mamy tu do czynienia. Wszyscy zgodnie zachęcali do prowadzenia działań wewnętrznych w myśl zasady „zaczynij od siebie” – w biurze, zakładzie produkcji czy magazynie. Podkreślano, że działania te mogą stać się źródłem oszczędności, ograniczenia kosztów, a także połączeniem właściwej gospodarki odpadami i działań informacyjnych. Przemysłane działania w tym zakresie mogą służyć do budowy przewagi konkurencyjnej.

Michał Mikołajczyk – Dyrektor ds. sprzedaży i marketingu w swoim wystąpieniu podkreślał istotę prowadzenia zielonego CSR. Zapisy dotyczące prowadzenia działań edukacyjnych, które znajdują się w obowiązującej ustawie o opakowaniach i odpadach opakowaniowych. Art. 5a, stanowi, iż: Przedsiębiorca prowadzi działania edukacyjne w zakresie właściwego gospodarowania odpadami opakowaniowymi przy czym działania te można zlecić organizacji odzysku. Podkreślano zapisy o obowiązku prowadzenia edukacji ekologicznej znajdują się również w projektach nowelizacji ustawy o obowiązkach przedsiębiorców. Niewątpliwie można zauważyć wzrost świadomości przedsiębiorców w zakresie wartości szkolenia swoich pracowników, jak i działań na rzecz społeczności lokalnej. Coraz częściej edukacja ekologiczna jest składową projektów szkoleniowych i motywacyjnych dla pracowników, częścią programów adresowanych do konsumentów, czy częścią programów realizowanych na rzecz społeczności lokalnych. Bycie „zielonym” jest modne, a konsumenci coraz bardziej interesują się tym co „zielone” i „eko”.